

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 6 korona.
Egyes szám ára 4 fillér.

MEGJELENIK HETENKÉNT EGYSZER:
szombaton és egyes rendkívüli alkalmakkor.

A VÁROS

SZERKESZTŐSÉG:
Városi közlevéltár (városbáza,
földszint 7. sz. léde kilendők
a kizáratok

KIADÓHIVATAL:
Városi könyvnyomda-vállalat
trodája, léde kilendők
az előfizetési díjak és hirdetések.

KÖZIGAZGATÁSI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Főszerkesztő: VECSEY IMRE. ••• Felelős szerkesztő: KONCZ ÁKOS.

Kiadótulajdonos: A VÁROSI KÖNYVNYOMDA-VÁLLALAT.

Az Országos Nemességi Lexicon ügye.

Az „Országos Nemességi Lexicon” Simon János Nógrád vármegye főlevéltárosa és Palmay József, az „Országos Nemességi Lexicon” ügyvezető szerkesztője közt háborúság tört ki. Egyiktől is, a másiktól is kaptam levelet, melyben kiki a maga igazát védi, megvallom azonban hogy egyik levélből sem tudom kivenni, hogy vajjon Simon János barátomnak, vagy Palmay József urnak van-e igaza ebben az elmergesedni készülő ügyben.

Örömmel értesültem arról a mozgalomról, mely az „Országos Nemességi Lexicon” szerkesztése ügyében megindult. A tervezett munka nemcsak nagy hiányt van hivatva pótolni, de mentési munkája is sok könnyen elkallódható értékes írásnak. És ismerve a vármegyék és város fő- és allelevéltárosainak ugy intelligenciáját, sokoldalú tudását, a mozgalom kezdetén meg voltam győződve, hogy az „Országos Nemességi Lexicon” nemcsak egy lelkiismeretesen feloldozott munka lesz, de a tudományos világ is szeretetebe fogja azt fogadni. Annál sajnálatosabb tehát a szét-huzás, a munka megírására hivatott erőnek ketté osztása, mert félok, hogy most a legjobb erők félre állanak és egyesek visszavonulása a mű egységének és így értékének is fog ártani.

Palmay József urat nincs szerencsém személyesen ismerni, tudásáról páratlan lelkiismeretes szorgalmáról azonban sokat hallottam és olvastam. Ugyancsak nem ismerem Simon János főlevéltáros barátomat sem, de a köztünk folyt levelezésből látom, hogy képzett elme és sok idealizmust őrizt meg lelkében a poros akták között. Kár tehát két ilyen hasznos és ambiciózus erőnek szembetekinteni és egymást gyöngíteni. Legjobb volna, ha egyeseket kötnének. Egyik is engedne valamit nézeteiből, meg a másik is. Ők nem veszítenének ezzel semmit, az „Országos Nemességi Lexicon” meg nyerne az erők békés egyesülésevel.

Tudtommal sem Simon János, sem Palmay József ur nem egyedül csinálják az „Országos Nemességi Lexicon”-t, hanem csináljuk többen, sokan, fő- és allelevéltárosok valamennyien, vagis mindazok, akiknek ehhez anyaguk van a levéltárakban. Legfeljebb a „primus inter pares” érvényesülhet ezen a munkát megmozgató munkában. Mindnyájan adunk ezen munkához annyit, amennyit tudunk anyagunk gazdagságából és tudásunkhoz mérten. Hogy azonban ez a közös és bizonyára értékes munka írása fennakadást ne szenvedjen, egy célra kell törekednünk és az eszme keresztülvitele érdekében egymás munkódésének lekcinsnylésétől óvakodnunk.

Legyen tehát béke az „Országos Nemességi Lexicon” szerkesztése körül. Ennek a jövőre nézve nagy horderejű kérdésnek érdekében arra kérem Palmay József és Simon

János urakat, hogy nyújtsanak egymásnak békejobbot-és valamennyien fogjunk a munkához egyetértő szeretettel.

Koncz Akos,
főlevéltáros, tb. tanácsnok.

Halotthamvasztásról.

A porosz képviselőházban március hó 1-én nyújtották be azt a törvényjavaslatot, mely a halottegetést szabályozza. A tíz paragrafusból álló törvény a halottak égetését csupán rendőrhatalóságig engedélyezett telepeknek engedi meg s ily intézmények felállítását községek és testületek egyaránt kérhetik. Ez engedélyt megtagadhatja a hatóság, ha a berendezések a technika követelményeinek nem felelnek meg, ha az épület helyiségei a szükséges célokra nem elégségesek, továbbá, ha az intézmény költség nem áll harmóniában a komoly rendeltetéssel, vagy pedig amennyiben a szomszédok a kemence felállítását ellen kellő érvekkel tiltakoznak. A halottegetés rendjére és díjszabására vonatkozólag szabályzatot kell kidolgozni, amely ugyancsak a hatóság jóváhagyására szorul. A hamvakat urnába vagy egyéb megengedett alkalmatlanságba kell elhelyezni.

A törvény továbbá kimondja, hogy az elégetés csak akkor történhetik, ha a halotti bizonyítvány, orvosi bizonylat és a hatóság engedélye bemutatattik. Az engedély kiadása előtt a krematórium orvosának ismételt meg kell vizsgálni a tetemet. Be kell mutatni továbbá az elhunytnak az elégetésre vonatkozó rendelkezését, esetleg bizonyítani kell, hogy ebben az irányban előszóval fejezte ki óhaját. Ilyen rendelkezés azonban csak akkor bír érvénnyel, ha az elhunyt tizenhatodik évét betöltötte. Aki a törvény bármely intézkedése ellen tudatosan vagy rosszhiszeműen vét, 150 márkával, esetleg fogsággal is büntethető.

Az új törvénynek sokkal érdekesebb a hozzáfűzött indokolás, amely liberális, józan hangjánál fogva követésre méltó és bizonyára széles körökben fog tetszésre találni. A törvénykészítő ugyanis ugy nyilatkozik, hogy azok az aggodalmak, amelyeket a halottegetés kérdésében jogi és különösen büntetőjogi szempontból hangoztattak, az orvosi és vegyszeti tudomány mai állása szerint már nem állanak meg és jelentőséggel nem bírnak. A halottegetés engedélyezése továbbá, minthogy fakultatíve történik, a vallási érdekeket sem sérti olyan mértékben, hogy azzal a legcsekélyebb mértékben is számot kellene vetni. A törvény szerkesztésénél abból indultak ki, hogy a temetkezés mai formájára nem voltak tekintettel, mert csupán arra fektettek súlyt, hogy a halottegetés rendszerét engedéllyel ruházzák föl s törvényes keretek közé szorítsák. Egyébiránt pedig a törvény semmiben sem érinti a halott-eltakarítás körül fennálló hatósági vagy egyházi szabályokat s így semmiféle érdekekre nem ütközik a törvénynek életrétkeltése.

A most érkezett hírrel kapcsolatban föl kell még említenünk, hogy a német birodalom több államában a halottegetés már szabályozva van s ezekhez csatlakozik most Poroszország a mostani helyénvaló törvényjavaslattal. Hát Magyarország mikor mozdul meg?

Értesítések.

Kir. posta és távirtdalgazgatóság Nagyvárad.

49.199—1911

Debreczen szab. kir. város tekintetes közigazgatási Bizottságának

Debreczen.

Mult évi december hó 5-én tartott ülésében 856—1910. szám alatt hozott határozatára van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a postai küldeményeknek olvasható bélyegző lenyomattal való ellátása iránt intézkedtem.

Hasonló esetek ismétlődésének csak konkrét esetben és idejében tett intézkedésekkel lehet gyökeresen elejét venni. E célból az előforduló eseteket kell ismernem és az illető küldemény borítékával kell rendeznem.

Hogy tehát az intézkedések eredményét biztosíthassam, fölkérem a tekintetes közigazgatási bizottságot, sziveskedjék tudomásra hozni, hogy amikor a küldeményt a posta részéről olvashatlan bélyegző lenyomattal látják el, ezt az illető címzettek közüljek velem s ugyanakkor a levél borítékját hozzám mutassák be.

Nagyvárad, 1911 január 24.

A posta- és távirtdalgazgatóság
vezetője helyett:

Ujjalussy Géza,
posta-távirtdanancs.

4896—1911.

Debreczen szab. kir. város tekintetes közigazgatási Bizottságának

Debreczen.

A postai kézbesítési szolgálat ellen fölmerült kifogások tárgyában 1910. évi december hó 5-én kelt 857. sz. átiratára van szerencsém tisztelettel értesíteni, hogy a felszólalást behatóan megvizsgáltam. Ennek eredménye szerint a bajok okát oda kell visszavezetni, hogy a forgalomhoz mérten csekély kézbesítői személyzet létszámát az elmúlt év november 1-én a levélpostára nézve négy fővel, december 1-én a csomag- és pénzküldemények kézbesítőinél két fővel emelni kellett, minek következtében a postakézbesítési rend teljes átalakuláson ment keresztül, ami nem mulhatott el az átmenetnél kapcsolatos nehézségek nélkül. Az átmenet első nehézségein immár túl lévén, a postai küldemények kézbesítése körül a rend helyre fog állani. A cél biztosítása érdekében a részletekre is kiterjedő tüzetes utasításokkal láttam el az érdekelteket, amelyek foganatosításától okvetlenül jó eredményt várok.

Mult évi november hó 1-éig a reggel 1/8 órakerés délután 3 óra tájban kezdődő levélkézbesítőt körutakban 15 kézbesítő, az említett naptól 17 kézbesítő kézbesített. Ezen kézbesítők létszámát folyó évi február hó 1-től kezdve 20-ra szaporítom. A 20 kézbesítő egyidőben a város középpontjában kezdi meg körútját és sugáralakban a város széle felé alakított kerületében halad kifelé a külső részletekbe. Ez a kézbesítési minden méltányos igényt ki fog elégíteni. De meg kell itt említenem, hogy az új rendszerben a kézbesítési kerületek újra változni fognak s bár az átmenet sima lebonyolítása céljából minden intézkedést megtettem, valószínűnek tartom, hogy néhány nap el fog telni, mi a kézbesítési rend teljesen kifogástalan kerékvágásba jöhet és az intézkedések kedvező hatása zavartalan lesz. Az átmeneti nehézségekkel szemben már most szives türelmet kérek. Nem hagyhatom megemlítés nélkül, hogy a kézbesítési szolgálat nagy hátrányára van a küldemények rossz címzése. Rendszerint csak a név van meg a címben, közelebbi meghatározás, állás, foglalkozás, utca, házszám hiányzik. A

városban sok egynevéű egyén lakik, különben is a város lakossága számban már annyira meggyarapodott, a letelepedések és lakásváltozások már oly nagy arányúak és gyakoriak, hogy pontos címzés és közelebbi cím meghatározás nélkül hibátlan kézbesítést közelebbi már képzeli is ahig lehet. További hátránya a kézbesítő gyors haladásának, hogy egyes helyeken reggel 9 óra előtt jelentkező levélkézbesítőtől csak a közönséges leveleket veszik át, az ajánlott levelek kézbesítése végett a kézbesítőnek 9 óra után kézbesítő körútjából az illető helyekre vissza kell térni. Ez a kézbesítőt utójában kíséreltet. Azon kérelmemet is kell tehát kifejezmem, sziveskedjék az érdekeltséget felhívni, hogy levelezésüknek pontos és szabatos címzése, a foglalkozás, utca és házszámunk a címratban kitétele iránt intézkedjenek, valamint, hogy amint a kézbesítő körútjában jelentkezik, kíséreltetés nélkül az összes küldeményeket vegyék vagy vélessék át s az ajánlott küldemények átvételére esetleg meghatalmazottat jelöljenek ki.

Nagyvárad, 1911 január 23.

A posta- és távirtdalgazgatóság
vezetője helyett:

Ujjalussy Géza,
posta-távirtdanancs.

Debreczeni ötvösművek kerestetnek.

Közismert tény, hogy a magyar ötvösmesterség hajdan igen virágzó, európai hírű volt s ma is bánatos remek műveket állított elő. Debreczen is, a mult század közepe tájáig, tekintélyes helyet foglalt el a hazai ötvös műipar terén, mert ötvösceche a legrégebbek közül való s hosszú ideig népes mestertársulat volt. A Múzeumok és Könyvtárak Orsz. Főfelügyelőségének egyik szakértő tisztviselője a Nemzeti Múzeum és a közoktatásügyi m. kir. miniszterium támogatása, sőt a művelt közönség meleg érdeklődése mellett megkezdte a művészetörténeti szempontból igen fontos ötvös-jegek rajzainak összegyűjtését, megjelölését és tudományos rendezésbe való foglalását. Mindenki, akinek múltjában áll, hazafias szolgálatot tesz a szép vállalkozásnak, amely a magyar iparművészet történetének még eddig megoldatlan kérdését akarja megoldani és tisztázni. Ugyanazért az említett Főfelügyelőség megbízásából felkerjük mindazokat, akik olyan régi arany és ezüst ötvösművek birtokában vannak, amelyek családi hagyomány vagy más forrás szerint Debreczenben készültek avagy amelyekről valamely oknál fogva feltehető, hogy debreczeni ötvös készítette, sziveskedjenek az ilyen tárgyakat (akár Lőkövi Arthúr múzeumigazgató, ékszerész üzlethez, akár a városi múzeumban Zoltán Lajos múzeumőrnel) megmutatni csupán annyi időre, amíg a rajtuk levő város-, mester- és bitelesítő jegyek lezajlozhatnak.

Megbiztatásunknak akkor is eleget tehetünk, ha ezek az ötvösművek szóval, vagy írásban a mondott helyeken bejelentetnek s úgy kapunk engedélyt arra, hogy a rajtuk levő ötvösjegyeket a tulajdonos lakásán lemosolhassunk. Kérjük azokat is akiknek eféle ötvösművek (serlegek, poharak, asztali edények stb.) hollétéről tudomásuk van, hogy afelől minket értesíteni sziveskedjenek.

Hangsúlyozzuk, hogy nem a régi arany és ezüstművek megszerzése a célunk, hanem csupán a mesterjegyeknek tudományos értékű összegyűjtése Debreczen egyik régi dicsőségének emlékeiről. E hazafias törekvésünkhez szeretettel kérjük a debreczeni közönség meleg érdeklődését.

A városi múzeum igazgatósága.

Ösztöndíjpályázatok.

A debreceni kereskedelmi- és iparkamaránál.

A debreceni kereskedelmi- és iparkamara most hirdeti meg évente ismétlődő ösztöndíjpályázaait. Ez évben a kamara tetemesen felemelte ösztöndíjai számát, melyek főcsoportjai a következők:

I. Tanulmányuti ösztöndíjak.

1. Egy 600 koronás ösztöndíj (állami), melyet külföldön műhelyben, tanfolyamon, vagy szakiskolán tanulni kívánó iparos ifju kaphat. Folyamodók igazolási kötelesek, hogy katonai kötelezettségüknek már eleget tettek. Kereskedő ifjak ily tanulmányuti ösztöndíjért, pályázaton kívül, szintén folyamodhatnak. 2. Két, egyenként 300 koronás, Szabó Kálmán elnök nevét viselő kamarai ösztöndíj, hasonló célból. Egyik iparos, másik kereskedő ifjut illet.

II. Kisiparos-önállósulási ösztöndíj. Két egyenként 200 koronás; szerszámsegélyül kaphatja 2, Debreczen felszabadult, számájában kiváló, önállósuló iparos. Ez ösztöndíjak Lőkövits Arthur adományai.

III. Munkásjutalmak. 1. Öt, egyenként 100 koronás jutalom és diszes oklevél (államiak). 2. Hat, egyenként 50 koronás jutalom (kamaraiak), oly iparos munkásoknak, akik huzamosabb idő óta foglalkoznak szakmájukban. Javaslatokat a munkaadók nyújtsák be.

Kereskedelmi alkalmazottak állami megjutalmazásáról a kamara külön gondoskodik.

Az I—III. csoport lejárata: május 15.

IV. Szakiskolai ösztöndíjak (kamaraiak):

Ezekből igényelhető: 10, egyenként 200 koronát a debreceni fémipari szakiskolától. 7, egyenként 150 koronát bármely szakiskolától. 3, egyenként 150 koronát a szatmári faipari szakiskolától. 2, egyenként 200 koronát a debreczeni felső kereskedelmi tanintézetből. 1, egyenként 200 koronát ugyanennél, Lőkövits Arthur adományai. E csoport lejárata: július 15.

V. Iparos- és kereskedő tanonciskolák jeles végzettségű tanulóinak, az iskolagazgatók javaslatára, a kamara ez évben is 100 nagy ezüst érmet adományoz ki jutalmul.

Valamennyi pályázatnál általános feltétel, hogy a kérelmező a debreceni kereskedelmi- és iparkamarai kerületben illetékes legyen. — Részletes feltételeket a kamara hivatala ad az oda fordulóknak.

Ugyancsak a debreceni kereskedelmi- és iparkamara a kereskedelemügyi miniszter ur megbízásából hét, egyenként 2500 koronás Erzsébet királyné ösztöndíjra pályázatot hirdet. Pályázhatnak a keleti kereskedelmi akadémia oly jó sikerrel végzett növendékei, akik azóta 3 éve gyakorló kereskedők voltak, katonai kötelezettségüknek eleget tettek és tanúsítják, hogy azon országban, hol tanulmányozni vagy önállósulni kíván, nyelvviszonyaiban járatosak. Bővebb felvilágosítást a kereskedelmi- és iparkamara nyújt. Kérvények a kamarához április hó 15-ig nyújtandók be.

Közélelmezéseink javítása.

Közélelmezéseink javítását nagyban előmozdítaná a gyümölcs- és konyhakerti vetemények oszkerői művelése. Ez utóbbinak bőséges hasznát láthatjuk a bolgár kertészet munkájánál, amelyből igen sok pénzt vesznek be, míg a mi gazdáink a városhoz közlelő földjeiben kalászos életet termelnek. Külföldön, hogy csak a közelben maradjunk, Grácban, Bécsben, Prágában, de kisebb városok piacain is a konyha- és gyümölcskertészet olyan sokféle pompás változataival találkozunk, nálunk pedig a kultura termeibein csak kiállításokon gyönyörködhetnek szemünk s az árak szerényebb polgári zsebek megfizethetetlen. Noha a gyümölcs- és konyhakertészetre alkalmasabb föld a magyar földnél nincsen s még is annyi izetlen, fanyar, vadizű, férges, csenevész almát, körtét, diót, szilvát, cseresznyét,

meggyet, káposztát, kalarábét, karfiolt, sárga és fehér-répat sehol sem látni, mint nálunk.

Mit kellene tennünk, hogy a helyzet megjavuljon és közélelmezésünkben üdvs változás álljon be? A felelet egyszerű: a termelést kell megjavítani. Ezt pedig véleményem szerint viszonyainkhoz alkalmazott farmrendszer meg-alapításával érhetjük el. Ha városainkat a külterjes és keveset jövedelmével gabona- és kukorica-földek helyett a belterjes gyümölcs- és zöldségtermelő farmok vennék körül, ezzel megoldatnék a közélelmezés és még annyi nehéz szociális kérdés súlyos problémája. Farmrendszernek pedig azért nevezem, mivel a városok ily módon való élelmezését az amerikai angol farmok emelték a tökéletesség legmagasabb fokára. Meg is látszik első szempillantásra az amerikai és angol városok piacain ennek a rendszernek áldásos volta. Amerikában a nálunk szokásos nyílt piacokat és vásárcsarnokot nem is ismerik. Ott a zöldség, főzéléket, gyümölcsöt boltokban, vagy az utcákon kis kézi koscsin árulják. Vannak ezenkívül fogatos árusítók is, kik házról-házra járva, kínálgatják áruikat. Ott nem sughatnak-búghatnak össze az árusítók, mint nálunk a csarnokban vagy a piac-téren. A tíz-busz holdas farmerek vetélkedve igyekeznek egymást termelésük mennyiségével és minőségével fölülmuini. És az eredmény az, hogy minden árusító-bolt és kocsis valóságos gyűjteménye a gyümölcs- és konyhakertészet csodáinak. Silány, férges gyümölcsöt ott nem látni. Hogy egy ilyen 20—30—40 holdas gyümölcsös vagy zöldséges farm mit jövedelmezhet, abból következtethetünk, hogy a farmerek kastélyszerű, diszes, kényelmes emeletes házakban laknak földjeiken és 500—600 koronát érő egylovas fogaton viszik be terményeiket boltosainknak, kikkel éves szerződést kötnek a termények ára.

Jól tudom, hogy a különböző országokban a termelési módokat nem lehet egy kaptafára huzni s számolni kell a természeti és egyéb adott viszonyokkal. De azt hiszem, hogy az amerikai farmrendszer gyakorlati meghonosítása a mi viszonyaink mellett nagyon áldásosnak bizonyulna.

Hogy virágzó farmokat, gyümölcsöst, konyhakertészetet és barmfitenyesztő telepeket létesítsünk városaink körül, ehhez első sorban — jóakarat szükséges. Csak jóakarat és nem áldozatkészség a kormány, városaink és a hatóságok részéről. Mert az a töke, melyet az állam és a városok a városok közelében fekvő birtokok megvásárlására, vagy haszonbérletére fordítanának, dus kamatot hajtának úgy az államnak, mint a városoknak. Hiszen ezt az eddig felmerült példákból eléggé tapasztalhattuk. Czegléd város nemrég egy 600 holdas birtokot vásárolt, melyet a legméltányosabb föltételek mellett apró részletekben eladtott kisembereknek. És a város a mellett, hogy sok derek családot fölégített, 230,000 koronát nyert az üzletben. Ahol a föld nem eladó, vegyék haszonbérbe és adják alhaszonbérbe kiszagdáknak, kik kerti gazdaságot kötelesek üzni előre megállapított racionális szabályok szerint. Ezer és ezer példa mutatja, hogy a magyar paraszt pontos haszonbérfizető.

Felmerül azonban a kérdés, hogy honnan vegyük a kerti mivéléshez okvetlen szükséges vizet és — tanítómestereket. Ahol közel folyóvíz van, a csatornázás nem ütközik nagyobb nehézségbe. A tervbe vett Duna-Tisza-csatorna építésénél az öntözést mindenesetre a legnagyobb mértékben tekintetbe kell venni, mert az legalább olyan fontos, mint a hajóközlekedés kérdése. Ahol folyó nincsen, vagy a csatornázás hamarosan nem létesíthető, ártezi kutakból vagy vízemelő kerekkel felszerelt kutakból merítsék a vizet. A költségek tetemesek lesznek ugyan, de bőséges

fedeztet nyerne a befolyó jövedelmekből, melyekre hosszú törlesztéses amortizációs kölcsönöket lehet felvenni.

Ami a tanítómestert illeti, a legjobb tanító az élet és a legjobb ösztönző az önérdék. Ámde, hogy farmereink a kezdet nehézségén mielőbb átessenek, az egyes telepekre bolgárokat vagy gyakorlott magyar kertészeket kell telepíteni, kiktől a mi tanulóink földműves népünk csakhamar eltanulja a kertészkedést. Nem kell itt se felügyelő se főfelügyelő, se ellenőr, se semmiféle bürokratikus intézkedés vagy gyámkodás, meg minden magától, csak jó és biztos alapon indítsák meg a dolgot.

Körrendelet.

14.157/1911. B. M. számú körrendelet.

VII—d.

A községeknek egészséges vízzel való ellátása tárgyában.

Valamennyi vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselőjének.

Az ivásra és a háztartás céljaira szolgáló víz az egészségre jelentős befolyást gyakorol. Némely fertőző betegségek (kolera, hasi tifusz stb.) hirtelen és tömeges jelentkezése főképpen az ivóvíz fertőzöttségének tulajdonítható.

A közegészséghez kapcsolódó nagy érdek szükségessé teszi tehát, hogy minden község gondoskodjék arról, hogy lakossága fertőzéstől oltott egészséges ivóvízzel legyen ellátva.

Mivel ez az érdek ez idő szerint az által, hogy a kolera veszedelme fenyeget, még erősebben nyomul előtérbe. Felhívom a Cimet, hogy az egyes községek vízzel való ellátására szolgáló kutak, források, vízvezetékek jókarban tartása, nevezetesen fertőző anyagoktól való megóvása céljából minden lehető megtegyen. Sürgősen gondoskodjék továbbá arról, hogy megfelelő ivóvíz nélkül levő községeknek ez a szükséglete a régi kutak tisztítása, mélyítése és jókarba hozatala, új kutak létesítése (ásás, furás) útján, vagy pedig az a viszonyok kedvezők abszesszinai, csöves kutak (u. n. Norton-kutak) leverésével találjon kielégítést.

Midőn megjegyzem, hogy amennyiben Cimed szükségét látna, úgy a jelen ügyben netalán szükséges szakszertű felvilágosítás, tanács stb. végett az országos vízügyi igazgatóságához forduljon.

Felhívom Cimet, hogy idevonatkozó intézkedéséről a folyó évi március hó 25-ig okvetlenül jelentést tegyen.

Budapest, 1911. évi február hó 17-én.

A miniszter helyett:

*Ólvastatlan aláírás,
államtitkár.*

Hirek.

— **Az új pénzügyigazgató helyettes ünneplése.** Nagy József pénzügyi tanácsos tiszteletére azon alkalomból, hogy helyettes pénzügyigazgató lett, városunk társadalmá f. hó 9-én lakomát rendezett a Royal szálloda nagytérben. A lakomán számos felköszöntőt mondtak az ünneplésre, aki az egész város osztatlan tiszteletét és szeretetét kiérdemelte működésével.

— **A színházbizottság ülése.** A színházbizottság f. hónap 8-án ülést tartott Kovács József polgármester elnöklésével. A bizottság ez alkalommal tudomásul vette a társulat új névsorát és figyelemztette az igazgatót, hogy az összes szerepkörökben megfelelő évről gondoskodjék.

A bizottság tudomásul vette az igazgató bejelentését a diszletek és jelmezek megújítását illetőleg. A debreczeni jótékony nőegylet ama kérését, hogy egy harmadik estére is elfoglalhassa a színházat, a bizottság nem javasolja teljesíteni. Végül az igazgató bemutatta a márciusi műsort, melyet a bizottság helybenhagyott.

— **A „Petőfi-Dalkör”** 1911 március hó 15-én szerdán, az „Arany-Bika” szálloda disztertermében, a március 15-iki alap javára zártkörű ünnepi estélyt tart. Az estély kezdete pontosan 8 órakor. Műsor: 1. Nyitány. Veres Tóni zenekarától. 2. Elnöki megnyitót. Tartja Szávay Gyula elnök ur — s a dalkör jellegje. Éneklő a dalkör. 3. „Nemzeti zászló”. Huber Károlytól. Éneklő a dalkör. 4. Ünnepi beszéd. Tartja Kóczos Ákos alelnök ur. 5. Magyar nóták. Éneklő Sinay Szerénke urleány. 6. Szavaltat a szabadságharc idejéből. Előadja Szilágyi Sámuel. 7. Magyar dalok. Éneklő s dalkör.

— **A népkönyv bezerása.** K. Tóth Mihály dr. azon javaslatot terjesztette a Tanács elé, hogy a városi népkönyvház március 19-én oszlassa fel. A Tanács legközelebb határoz ez ügyben.

— **Sorozás Debreczenben.** Debreczen sz. kir. városban a fősorozás ujjabban április hó 1, 3, 4, 5, 6. és 7-ik napjaira tűzött ki. Felhívja a katonai és illetégségi önkormányzat azon szülőkét, illetve hadköteleseket, akik egyévi ünkéntési, lelkeszi, tanítói, öröklött mezőgazdaság-birtokosi, vagy tartós szabadságolás iránti igényeiket óhajtják érvényesíteni, hogy az eziránti kérvényeiket már most nyújtsák be, mert a késedelemről elutasítás származhatik.

— **Itthon is — nem is.** Kondor Mihály debreczeni állategészségügyi felügyelőnek a földművelési miniszter megengedte, hogy Nagyváradon lakjék.

— **Óvónó választás.** Az óvó-bizottság szerdán ülést tartott Kovács József polgármester elnöklésével. A bizottság a mester-utcai óvoda óvónőnek Major Mariskát választotta meg, aki már eddig is hűen töltötte be mint helyettes ezen állást.

— **Pályázati hirdetés.** A vakok budapesti országos királyi nevelő- és tanintézetében a f. iskolai év végén 24 teljesen ingyenes alapítványi hely jüresedik meg. Ezen alapítványi helyekre már most lehet pályázni s elnyerhetik vallás, nemzetiség és nemre való tekintet nélkül oly 5—14 éves korban levő vak gyermekek, akik a vakoknál kivül más testi, vagy szellemi fogyatékosságban nem szenvednek. A növendékek, minőségükre nézve beniakók, a 18 éves korukig lehetnek az intézetnek növendékei. A képzés tartama alatt a gyermekek vallás-erkölcsös nevelésben, jó és szelid bánásmódban, nemkülönbön szakszerű oktatásban részesülnek. Megtanulnak írni, olvasni, számolni és egyéb ismereteket szereznek, továbbá valamely iparágban képzést nyerne, akiknek pedig kiváló zenei képességük van, a zongorázásban és hegedűben, valamint a zongorahangolásban, oly magasfoku kiképzést nyerne, hogy ügyességüknél fogva képesek kenyérüket megkeresni. Az intézetbe való felvételt iránti szegénységi bizonyítvány hiányában szabályszerűen bélyegelt kérvényekhez a következő mellékletek csatolandók: a) Születési anyakönyvi kivonat. b) A gyermek vakaságát igazoló bizonyítvány. c) Himlő oltási bizonyítvány. d) Hatósági kimutatás a vagyoni állapotról. A b) és d) alatt csatolmányi számára csakis az igazgatóság által díjtalanul megküldött nyomtatvány űrlapot használhatók. A felvételi joga a vallás- és közoktatásügyi miniszteriumot illeti. A felvételi kérvények tehát a nevezett miniszteriumra címezve az intézet igazgató-ságánál (Budapest, István ut 95. sz.) akár személyesen, akár postán legkésőbb április hó 15-ig nyújtandók be. Budapestben, 1911 február hó 17-én. *Herodek Károly,* igazgató.